

به نام خدا

ماهیت و بستر حقوقی

قراردادهای ليسانس بين المللی

مؤلف:

غلامرضا افشاری پور

انتشارات بین المللی گیوا

سرشناسه : افشاری پور، غلامرضا، ۱۳۴۹ -
 عنوان و نام پدیدآور : ماهیت و بستر حقوقی قراردادهای لیسانس بین المللی / مولف غلامرضا افشاری پور.
 مشخصات نشر : تهران: گپوا، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۱۶۲ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۵-۴۰-۸ ریال ۱۲۰۰۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیفا
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۵۱.
 اجازه نامه ها و پروانه ها -- قراردادها
 مبحث : قانون مدنی -- ایران
 رده بندی کنگره : الف/۱۵۳۰م۷K۱۳۹۴
 رده بندی دیگری : ۳۴۳/۰۰۴
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۰۸۰۴

عنوان کتاب : ماهیت و بستر حقوقی قراردادهای لیسانس بین المللی
 تألیف و گردآوری : غلامرضا افشاری پور
 ناشر : انتشارات بین المللی گپوا
 همکار ناشر : موسسه پارسا مگا مکتور ۴ م. ا. ن.
 مدیر اجرایی : محمدصدیق سپهری نیا
 صفحه آرا و طراح جلد : آریتا گوهری
 سال و نوبت چاپ : ۱۳۹۴ / اول
 شمارگان : ۱۰۰۰
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۵-۴۰-۸
 قیمت : ۱۲۰۰۰ ریال
 آدرس : میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه، پلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
 تلفن : ۰۹۱۳۷۹۸۱۶۵۴ - ۰۲۱ - ۶۶۵۶۲۰۴۴ - ۶۶۱۳۳۸۸۰

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه.....
۹.....	فصل اول: قرارداد لیسانس، موضوع، اوصاف و ماهیت آن.....
۱۱.....	مبحث اول - قرارداد لیسانس.....
۱۲.....	گفتار اول - تعریف قرارداد لیسانس و جایگاه آن.....
۱۲.....	بند نخست - تعریف قرارداد لیسانس.....
۲۰.....	گفتار دوم - انگیزه ها - ضرورت قرارداد.....
۲۳.....	گفتار سوم - برخی انواع قرارداد لیسانس.....
۲۳.....	بند نخست - لیسانس ارادری اجاری.....
۳۱.....	گفتار اول - تکنولوژی (فناوری).....
۳۱.....	بند نخست - مفهوم تکنولوژی و انتقال آن.....
۳۳.....	بند دوم - شیوه انتقال تکنولوژی.....
۳۵.....	بند سوم - مراحل انتقال تکنولوژی.....
۳۷.....	گفتار دوم - دانش فنی.....
۳۷.....	بند نخست - مفهوم دانش فنی.....
۴۰.....	بند دوم - دانش فنی و حق اختراع و کمک های فنی.....
۴۱.....	بند سوم - دانش فنی و اسرار تجاری.....
۴۳.....	گفتار سوم - حق اختراع و علامت تجاری.....
۴۳.....	بند نخست - حق اختراع.....
۴۶.....	بند دوم - علامت تجاری.....
۴۹.....	مبحث سوم - اوصاف و ماهیت قرارداد لیسانس.....
۴۹.....	گفتار اول - اوصاف قرارداد لیسانس.....
۴۹.....	بند نخست - عهدی.....
۵۳.....	بند سوم - رضایی (یا تشریفاتی).....
۵۵.....	گفتار دوم - ماهیت قرارداد لیسانس.....
۵۵.....	بند نخست - لیسانس و اجازه.....

۵۷.....	ب - حقوق تطبیقی.....
۵۸.....	بند دوم - لیسانس و عقد بیع.....
۶۴.....	بند سوم - لیسانس و واگذاری حق انتفاع.....
۶۶.....	نتیجه گیری.....
۶۹.....	فصل دوم: مفاد و بستر قانونی قرارداد لیسانس.....
۷۱.....	مبحث اول - مفاد قرارداد لیسانس.....
۷۱.....	گفتار اول - مفاد لیسانس.....
۷۱.....	بند نخست - مفاد قراردادی.....
۷۲.....	بند دوم - مقدمه قرارداد و طرفین آن.....
۷۳.....	بند سوم - شرط واگذاری موضوع قرارداد.....
۷۵.....	بند چهارم - « لیسانس گیرنده ممتاز ».....
۷۷.....	بند پنجم - مدت قرارداد و تاریخ تمدید آن.....
۷۸.....	گفتار دوم - تعهدات طرفین.....
۷۹.....	بند نخست - تعهدات لیسانس دهنده.....
۷۹.....	الف - ارائه اطلاعات و خدمات فنی و مهندسی.....
۸۱.....	ب - خدمات مدیریتی و بازرگانی.....
۸۳.....	ج-آموزش نیروی انسانی لیسانس گیرنده.....
۸۷.....	بند دوم - تعهدات لیسانس گیرنده.....
۸۷.....	الف - پرداخت حق الامتیاز (رویالتی).....
۸۹.....	ب - رعایت محدودیتهای قراردادی.....
۹۶.....	گفتار سوم - قانون حاکم بر قرارداد لیسانس.....
۹۶.....	بند نخست - حقوق ایران.....
۹۸.....	بند دوم - حقوق تطبیقی.....
۱۰۴.....	گفتار چهارم - حل و فصل اختلافات.....
۱۰۴.....	بند نخست - اختلافات طرفین قرارداد.....
۱۰۸.....	بند دوم - دعاوی طرفین و ثالث.....
۱۱۰.....	گفتار پنجم - شرط فورس ماژور.....
۱۱۰.....	بند نخست - اوصاف فورس ماژور و ضرورت اشتراط آن.....
۱۱۸.....	مبحث دوم - بستر قانونی قرارداد لیسانس.....
۱۱۹.....	گفتار اول - حقوق ایران.....

۱۱۹.....	بند نخست - مقررات مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی
۱۳۰.....	ب - انعقاد و اجرای قرارداد
۱۳۳.....	گفتار دوم - حقوق تطبیقی
۱۳۳.....	بند نخست - اتحادیه اروپا
۱۴۴.....	نتیجه گیری فصل دوم
۱۴۵.....	نتیجه گیری کلی
۱۵۳.....	فهرست منابع و مآخذ

یکی از مهمترین شاخص‌های پیشرفت و توسعه یافتگی هر کشوری برخورداری از تکنولوژی و دانش فنی نوین است و از آنجا که این دانش نوعاً در اختیار کشورهای توسعه یافته قرار دارد، کشورهای در حال توسعه ناگزیرند آنرا از طریق کشورهای توسعه یافته کسب نمایند. حال اگر دانش فنی نوین و کار آمد تا این اندازه در پیشرفت و توسعه اقتصادی یک کشور مؤثر است پس بررسی مکانیزم انتقال آن نیز باید اهمیت بسیاری داشته باشد. انتقال دانش فنی از جمله موضوعاتی است که جنبه‌های گوناگون مدیریتی، اقتصادی و فنی-مهندسی دارد. اما در علم حقوق بیشتر به بستر قانونی مناسب جهت انعقاد و اجرای قراردادهای انتقال تکنولوژی توجه می‌شود. البته در مطالعات جنبه‌های حقوقی این پدیده از سایر جنبه‌های آن نیز نباید غافل بود.

در میان انواع قراردادهایی که به نحو با انتقال تکنولوژی مربوط می‌شوند، لیسانس جایگاه خاصی دارد؛ چرا که، اینگونه قراردادها بیشتر به اهداف دیگری همچون سرمایه‌گذاری خارجی یا بازار یابی و فروش محصولات منعقد می‌شوند، در حالی که می‌توان گفت در قرارداد لیسانس هدف اصلی و بلکه موضوع آن خود تکنولوژی است. از جمله قراردادهایی که متضمن انتقال تکنولوژی هستند اما صرفاً بدین منظور منعقد نمی‌شوند می‌توان از «سرمایه‌گذاری مشترک»^۱، «قرارداد ساخت، بهره‌برداری، انتقال»^۲ و «قرارداد فرانسیز»^۳ نام برد.

در این کتاب سعی ما بر این است که ابهامات زیر را برطرف نماییم:

اولاً - ماهیت قرارداد لیسانس چیست و آیا می‌توان آنرا یکی از عقود معین بشمار آورد، یا عقدی است بی نام و تابع ماده ۱۰ قانون مدنی ایران؟

۱ - Joint Venture

۲ - B. O. T (Build , Operation , Transfer)

۳ - Franchising

ثانیاً - مفاد و شرایط یک قرارداد لیسانس چیست و هر یک از این شرطها و بندها چه جزئیاتی دارند ؟

ثالثاً - بستر قانونی و یا به عبارت دیگر قوانین و مقررات ناظر بر قرارداد لیسانس چیست ؟

روش ما در بررسی مسائل فوق توصیفی - تحلیلی خواهد بود.

تا آنجا که نگارنده بررسی کرده تا کنون در داخل کشور چندین کتاب، مقاله و پایان نامه راجع به موضوع انتقال تکنولوژی نگاشته شده است^۱، اما پژوهشی که مشخصاً عنوان آن بررسی تطبیقی ماهیت قرارداد لیسانس باشد ملاحظه نشد.

این کتاب در دو فصل نویسنده است. در فصل نخست ابتدا مفاهیم اولیه و شناخت قرارداد لیسانس، سپس موضوع و نهایتاً اوصاف ماهیت آن بررسی می شود.

فصل دوم به ترتیب به مفاد و ابعاد (بستر قانونی) قرارداد لیسانس اختصاص یافته است. در این فصل ابتدا با توجه به منابع موجود و قراردادنامه نمونه که توسط سازمانها و وزارتخانهها در تنظیم قراردادهای لیسانس مورد توجه بوده است، مهم ترین موادی که در اینگونه قراردادهای گنجانده می شود مطالعه شده و آنگاه مقرراتی که به برخی این قراردادها را متأثر می سازد در حقوق داخلی و خارجی بررسی شده است.

۱ - از جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد:

نصیرزاده - غلام رضا، مقدمه ای بر انتقال تکنولوژی، تهران، مرکز آموزش و پژوهش سازمان صنایع ملی ایران، چاپ اول، ۱۳۶۹؛ عامری - فیصل، سرمایه گذاری مستقیم خارجی و نقش آن در انتقال تکنولوژی به کشورهای رشد یابنده، مجله پژوهش حقوق و سیاست دانشگاه علامه طباطبائی، ش ۵، پاییز و زمستان ۱۳۸۰، صص ۶۶-۳۹، علی احمدی، علیرضا و توکلی، علیرضا، گزارش جامع به انتقال تکنولوژی، ماهنامه تدبیر، ش ۱۰۹، دی ماه ۱۳۷۹، صص ۲۵-۱۸؛ حاجی عزیزی - بیژن، واگذاری اطلاعات در حقوق ایران و تطبیقی (انتقال تکنولوژی)، پایان نامه کارشناسی ارشد به راهنمایی دکتر گودرز افتخار چهرمی، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده حقوق، ۱۳۷۲؛ کاظمی، کامران، قراردادهای انتقال فن آوری میان ایران و کشورهای پیشرفته صنعتی، پایان نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی دکتر عبدالحمید ابوالحمد، دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، ۱۳۷۶؛ حاج شریفی، علی رضا، حقوق حمایتی از جذب تکنولوژی در حقوق خصوصی ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی دکتر ربیعا اسکینی، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، ۱۳۷۴؛ شهنیایی، احمد، قراردادهای انتقال تکنولوژی و شرایط آن، پایان نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی دکتر